

I n t e r n t   n o t a t

Dato: 24. mai 2017
Til: Stortingets finanskomite
Fra: NITO

NITOs innspill i forbindelse med behandlingen av revidert budsjett

Vi viser til vår deltakelse på høring i komiteen mandag 22. mai.

Arbeidsledigheten i samfunnet har gått noe ned de siste månedene viser tall fra NAV. Men for ingeniør- og ikt-fag har bruttoledigheten gått opp det siste året og langtidsledigheten har økt.

NITO har aldri hatt så mange ledige som vi har hatt i vår. Veksten fra april i fjor til april i år har vært på over 60 prosent i vårt medlemsregister. Det er fortsatt Sør- og Vestlandet hvor våre medlemmer er hardest rammet med en ledighet på i underkant av 9 prosent.

Det som bekymrer oss aller mest er den sterke veksten blant de som har vært ledige lenge. Det de ønsker seg mest av alt er å komme seg i arbeid. Mange av disse har verdifull kompetanse som Norge har investert i og de ønsker å kunne bidra til videre verdiskaping for samfunnet og for seg selv. Nå står derimot flere i den situasjonen at de enten har mistet eller snart vil miste retten på dagpenger. De tidligere tiltakene til regjeringen har dessverre ikke truffet godt nok og vi frykter grepene som gjøres i dette budsjettet ikke er kraftfulle nok.

Regjeringen foreslår å øke antall tiltaksplasser med 500, og å styrke oppfølgingen av de som har kort tid igjen til de mister retten på dagpenger.

Det er en god start med flere tiltaksplasser, men vi trenger enda flere. Og de må spisses inn mot langtidsledige i alle aldre. I forslag om 500 nye tiltaksplasser, sies det at «plassene vil styrke opplæring og utdanning for å kvalifisere ledige og personer med nedsatt funksjonsevne...». NITO skulle ønske det her hadde blitt gitt et klarere signal om hvor og mot hvilke grupper disse tiltakene er rettet.

Det er fornuftig at forslaget til budsjett styrker oppfølgingen av langtidsledige som nærmer seg slutten av dagpengeperioden. Ved å innkalle til oppfølgingssamtale for å intensivere jobbsøk og gjøre arbeidssøkeren klar over hvilke konsekvenser ledighet utover 104 uker har, kan det være at noen søker jobber de ellers ikke ville søkt.

Det er positivt at ordningen nå gjøres nasjonal, men vi skulle gjerne sett at tiltaket ble satt inn tidligere i ledighetsperioden og ikke først når det er et halvår igjen av dagpengeperioden.

Studier og dagpenger

Det må dessuten bli lettere å kombinere utdanning og dagpenger, samt å kombinere dagpenger med gründervirksomhet.

Om lag 1 av 3 ingeniørarbeidsgivere vi har spurt sier de har problemer med å skaffe ingeniører med den riktige kompetansen. Mangel på riktig fagkombinasjon og kvalifiserte søkere er de viktigste årsakene de oppgir.

Når vi spør våre arbeidsledige medlemmer, mener om lag femti prosent at de har behov for å tilegne seg ny kompetanse for å være attraktiv for en ny arbeidsgiver. Hver fjerde arbeidsledig mener det er utdanning på universitet eller høyskole som må til.

De fleste kursene som tilbys ved landets universiteter og høyskoler er enten for dyre for en på dagpenger - eller den arbeidsledige vil miste dagpengene fordi kurset som tilbys kan benyttes i en akademisk grad. Regelverket for hvilke kurs en person på dagpenger kan følge bør derfor mykes opp ytterligere slik at ledige gjennom å ta kurs på universitets- og høyskolenivå blir attraktive på arbeidsmarkedet.

Gründervirksomhet og dagpenger

Regjeringens utvidelse av adgangen til å motta dagpenger under etablering fra inntil ni til inntil 12 måneder var et skritt i positiv retning. NITO støttet denne utvidelsen.

Tilbakemeldinger fra våre medlemmer er at denne perioden fortsatt er for kort, og at den bør utvides.

Det å etablere en bedrift og få den opp og stå tar ofte flere år, og 12 måneder framstår i dette perspektivet som en kunstig kort grense, når dagpengeperioden er på to år. NITO mener derfor adgangen til å motta dagpenger under etablering bør utvides til å gjelde hele dagpengeperioden på 104 uker.

Ordnningen er også byråkratisk og vanskelig å forholde seg til for den enkelte. Den bør derfor moderniseres og gjøres mer fleksibel. I dag rapporteres det på en opp til åtte måneders utviklingsfase, og en oppstartsfase på inntil 4 måneder. Vårt forslag er at det går bort fra denne faseinndelingen.

Andre tiltak

For å komme oss ut av den nedturen norsk økonomi har vært inne i de siste årene med den påfølgende kraftige økningen i ledigheten er det viktig å bidra til at ny virksomhet og verdiskaping vokser frem. Det er derfor positivt at det gis støtte til etableringen av Digital Norway sammen med private eiere.

På samme måte er vi glad for at regjeringen i forslaget til revidert budsjett øker bevilgningen til Mechatronics Innovation Lab i Agder med 30 millioner slik at man får finansiert grunnleggende utstyr til laboratoriet. Dette har vært en viktig sak for NITO både nasjonalt og lokalt over tid og det er godt å se staten stiller opp for å få det realisert.

Flere hendelser den siste tiden har vist at samfunnet er blitt stadig mer sårbart i den digitale verden vi lever i. Det gjelder blant annet personopplysninger, forretningshemmeligheter og viktig infrastruktur. Det er derfor viktig at vi nasjonalt har tilgang til tilstrekkelig sikkerhetskompetanse hos myndigheter, institusjoner og i privat næringsliv. NITO mener derfor regjeringens forslag om opprettelsen av fire rekrutteringsstillinger ved NTNU Gjøviks Center for Cyber and Information Security er et steg i riktig retning. Det er svært viktig at det nå satses slik at Norge får tilstrekkelig med mastere og doktorer framover som vil være relevante søkere på rekrutteringsstillingene. I dag er det svært få. Dette handler om å sikre norsk sikkerhetskompetanse.

Men digitaliseringen griper om seg på stadig flere områder. Det er identifisert et stort behov for IKT-kompetanse i flere sektorer og i stadig større omfang. Vi savner derfor en større satsing på IKT-fag og utdanninger i revideringen av budsjettet. Dette er tiden for å satse på flere studieplasser innen IKT.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
president